

НОВИНИ

Росія відмовляється забирати частину своїх військовополонених

БПЛА атакували нафтобазу у Рибинську Ярославської області РФ та один із найбільших хімікомбінатів Росії «Азот» (відео)

Оперативна інформація щодо російського вторгнення станом на 08:00 14.06.2026

Збито/пошкоджено 91 російський БПЛА

Глобальний спалах СБУ інформує про втрати ворога на 14.06.26

У Канаді внаслідок ДТП загинули п'ятеро дітей

15 років ув'язнення за згадування та сексуальне насильство щодо малолітніх дітей отримав підприємиць

РЕКЛАМА

ГОЛОВНІ / ПРОЦЕСИ

НАБУ вимагає створити незалежне бюро експертиз через затягування строків, витоки й тиск – у відповідь влада тупить

PUBLISHED 14 ЧЕРВНЯ 2026

Кілька місяців тому судова експерта, яка готувала для антикорупційних органів економічну експертизу у справі ексголови Офісу президента Андрія Ермака, заявила про тиск. За її словами, невідомі люди погрожували їй та, імовірно, намагалися проникнути до неї в офіс, автомобіль та зламати електронну пошту. НАБУ й САП закликають, що це далеко не перший подібний випадок у справах проти топ-політиків, і крім прямого тиску на експертів з розведення експертів, є й інші проблеми. За словами антикорупціонерів, державні установи, підконтрольні Міністерству юстиції, МВС або СБУ, ніколи затягують дослідження, підірають підозрюваних і можуть розголосити тасмичною свідства. Через це НАБУ й САП закликають владу створити окрему незалежну установу, яка робитиме експертизу у справах про корупцію. Уряд, а особі Міністерства юстиції на виступає за це, але аде адрого не може домогтися з антикорупціонерами щодо конкретних кроків.

Судові розслідування, з якими саме проблемами з експертизами стикаються НАБУ й САП, як це впливає на розслідування і що завчасок це виправити.

"Ти ж знаєш, чим це може закінчитись?"

У грудні 2025 року детективи НАБУ, які розслідують справу "Мілдас", дружинами провели економічну експертизу приватної судової експертизі з Житомира Тетяні Радівській. За **версією свідків**, бізнесмен Тимур Міндін, ексголова Офісу президента Андрія Ермака та колишній віцедиректор Олексій Чернишов будували елітний данчий кооператив "Династія" в Київській області за гроші, отримані злочинними шляхами. Експерта жила одиниці вартості, перебуваючи об'єкті для встановлення свідством точної суми розтрачених коштів.

На початку лютого до Радівської на вулиці в Житомирі підійшов невідомий чоловік.

"Він сказав, що виконання цієї експертизи обернеться для неї позбавленням свідцтва судового експерта, і цим не обмежиться. Що фра експерта сприйняла як погрозу", – розповів Суспільному Павло Єршов, керівник підрозділу детективів НАБУ, який розслідує справу "Династія".

У той же період на сайті "Ділова столиця" з'явилася стаття про цю експертизу. Там щось, що НАБУ замовило її з процудурним порушенням, а Радівська не мала права братися за дослідження через конфлікт інтересів. П'ятьох різних працівова у житомирській поліції в тому ж відділі, що й один із детективів НАБУ, який розслідує справу "Династія". Статтю підхопили й інші новинні сайти і телеграм-канали. Детективи Єршов стверджує, що всі звинувачення в ній необгрунтовані, й це частина атаки на експерту.

У березні ще один невідомий чоловік підійшов до Радівської біля її будинку.

За словами Єршова, він сказав: "Навіщо ти це робиш? Ти ж знаєш, чим це може закінчитись?" Згодом Радівська помітила, що хтось намагався відкрити її автівку, а в її офісі спрацювала сигналізація. Після цього експерта віддали в НАБУ знову про тиск. Бюро відкрило розслідування й почало розслідування. За словами Єршова, детективи виявили, що в цей же період дані про Радівську в державних реєстрах зникли працівниками Служби безпеки України. Через це НАБУ припускає, що вони й приєднали до тиску на експерту, але поки офіційно нікого не зацікарило.

Втім, у травні НАБУ й САП отримали підозру у відставній голові Анатолію Єрмаку. На засіданні суду щодо його арешту прокурорка прикупила, що саме він стоє за тиском на експерту, Ермак це не прокоментував, але його адвокат заявив, що це необгрунтоване звинувачення.

Колішній керівник Офісу президента Андрія Ермака зі своїм адвокатом Ігорем Фомініним у суді в перший день розгляду обрання запобіжного заходу. Київ, 12 травня 2026 року. Суспільне Новини/Іван Антленко

Експертиза у справі досі не готова. За словами детектива Єршова, ця ситуація деморалізувала Радівську і можливо, спонусти доведеться шукати іншого експерта. Після оголошення підозри Єрмаку голови НАБУ й САП зібрали журналістів на брифінг та покаржилися, що це далеко не перший подібний випадок.

"Це проблема, з якою потрібно боротися, в тому числі суспільними розголосом. Щоб нам усе ж таки надали доступ до незалежних експертних установ, які будуть проводити ці експертизи без будь-якого втручання, щоб ці експерти користувалися хоч якимись гарантіями", – заявив голова САП Олександр Клименко.

Які ще проблеми з експертизами

Під час розслідування слідчі залучають експертів, коли треба з'ясувати щось, що вимагає спеціальних знань. Видів експертиз багато. Але, як пояснив Суспільному керівник організаційно-аналітичного підрозділу НАБУ Іван Токар, найчастіше бюро замовляє такі шість експертиз:

- економічну – щоб з'ясувати розмір збитків, які хтось завдав державі;
- товарознавчу або оцінювальну – для з'ясування реальної вартості товару чи інтелектуальної. Це потрібно, щоб підтвердити, що хтось продав щось за заниженими цінами або, навпаки, закупував за завищеними – наприклад, яйця для ЗСУ по 17 гривень;
- будівельно-технічну – це складна експертиза, де треба з'ясувати вартість робіт при будівництві;
- комп'ютерну – для роблобування смартфонів, комп'ютерів або носіїв інформації, відновлення видалених даних;
- почерковознавчу – щоб підтвердити, хто щось писав чи підписував від руки;
- фоноскопичну – щоб з'ясувати, кому належить голос на записках тасмичного прослуховування.

За словами Токара, якщо підозрюваний не визнає вини, довести щось без експертиз украй важко.

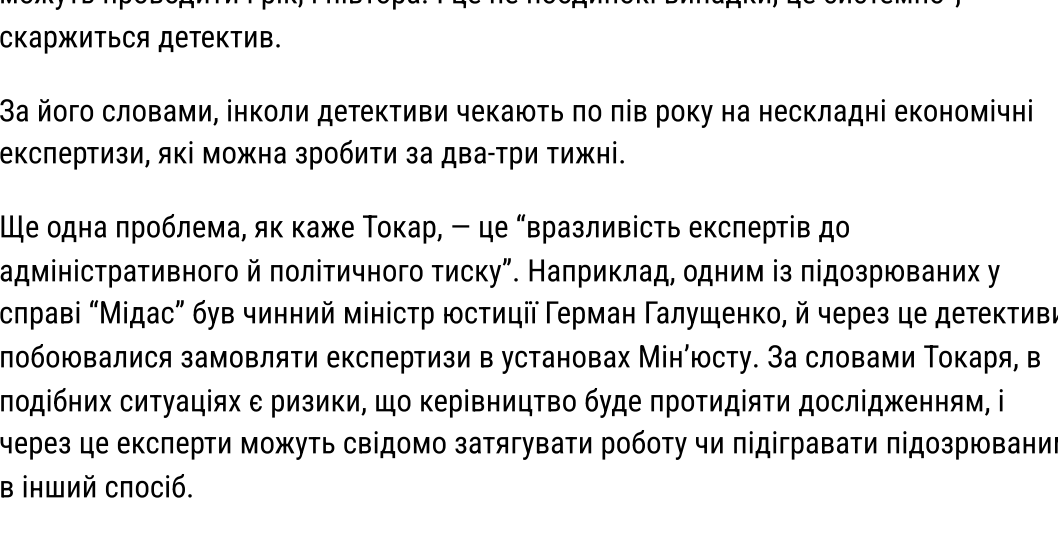
Експертизи проводять спеціалісти, яким видає сертифікати **комісія** Міністерства юстиції. Вона ж може пократити експертів за порушення та позбавити ліцензії. Більшість експертів працюють у державних установах, створених Мін'юстом, МВС та СБУ. Також зареєстровано близько 2 тисяч приватних експертів, з яких **реально** працюють 500-600 – близько 10 відсотків загальної кількості. За словами Токара, НАБУ стараться звертатися до них, але ась потрібні вони не покладають. Також, за законом, "приватники" не мають права проводити деякі експертизи. Тому бюро вимушено звертатися і до державних установ, де це далеко не перший подібний випадок.

Перша – це затягування строків. Це, зокрема, пов'язано з тим, що експерти там завантажені дослідженнями від інших слідчих органів. "Дуже часто наші експертизи не пріоритетуються, вони стають у чергу, й ми вимушені чекати. Рекордсменами є будівельно-технічні експертизи. Такі дослідження для нас можуть проводити і рік, і півтора. І це не поодинокі випадки, це системно", – скарижеться детектив.

За його словами, ніколи детективи чекають по пів року на нескладні економічні експертизи, які можна зробити за два-три тижні.

Ще одна проблема, як каже Токар, – це "вразливість експертів до адміністративного й політичного тиску". Наприклад, одним із підозрюваних у справі "Мілдас" був чинний міністр-офісї Герман Галушечко. Й через це детективи пообов'язали замовляти експертизи в установах Мін'юсту. За словами Токара, в подібних ситуаціях є ризик, що керівництво буде протидіяти дослідженням, і через це експерти можуть свідомо затягувати роботу чи підіравати підозрюваним в інший спосіб.

"Був випадок, коли експерт, наприклад, необгрунтовано відмовляв у експертизі, посилаючись на нібито недостатність даних для відповіді. Хоча потім ми знаходимо експерта, який за місяць виконує експертизу, іому всього достатньо, і все зрозуміло", – каже детектив.

Вищий антикорупційний суд обрав запобіжний захід ексміністру енергетики Герману Галушечку (праворуч). Київ, 17 лютого 2026 року. Суспільне Новини/Іван Антленко

За словами Токара, експерти в державних установах залежні від керівництва й можуть пообов'язати санкції. Детективи зауважують, що ніколи принципальність обертається для експертів дисциплінарними стягненнями та навіть позбавленням ліцензії. Найвідоміший подібний випадок стався з Надією Бугровою – експерткою у справі "рокатів Авакова", яка в 2017 році визнала, що МВС закупувало тасмичні розкраси за завищеними цінами. Було чинно на її жовтєвому НАБУ годі зацікарило в розтратах держмайна сина міністра внутрішніх справ Олександра Авакова. Згодом поліція, підконтрольна голові МВС, оголосила підозру в шахрайстві самій експертці, а потім у неї **виникли проблеми** з перереєстрацією. Бугрова заявила, що все це – наслідок її експертизи. Судовий процес за її обвинуваченням тривав досі.

Що пропонує НАБУ

У травні 2025 року Кабмін ухвалив "Дорожню карту з питань верховенства права" – план реформ, необхідний для вступу України в Євросоюз. Одним із чисельних пунктів є забезпечити НАБУ ефектним доступом до неупереджених, своєчасних і якісних судових експертиз. Таке ж зобов'язання є в **плані реформ**, який у грудні підписали єврокомісарка Марта Кос та віцедиректор України з євроінтеграції Тарас Качка.

НАБУ й САП вже кілька років наполягають на створенні окремої експертної установи, пріоритетним завданням якої будуть дослідження у справах, підслідних бюро. За задумом антикорупціонерів, її керівника обиратимуть на відкритому конкурсі, який контролюватиме наглядова рада. Згідно з концепцією НАБУ, до цієї наглядової ради увійдуть шість членів: четверо – від міжнародних організацій, двоє – від Мін'юсту та ще один – від приватних експертів. Експертиз тех мають набирати через конкурс і в них має бути висока зарплата.

Створення окремої установи для справ НАБУ критикують **деякі адвокати**, на думку яких, експерти в такому закладі будуть залежними від свідства. Зокрема, про це заявив адвокат Ермака Ігор Фомін.

"Ми багато чуємо в публічному полі, що НАБУ потрібно ще одне – незалежна власна експертиза. При НАБУ. Але якщо вона незалежна, то, мабуть, вже не власна і не при НАБУ", – сказав він на суді.

На цю критику детектив Токар відповідає, що ці адвокати нібито зрозуміли пропозицію НАБУ. За задумом бюро, експертна установка не буде їм підпорядковуватися, як експертні інститути при МВС чи СБУ, які зараз підпорядковані цим відомствам. Нео керуватиме незалежний керівник, призначений наглядовою радою, до якої НАБУ не матиме доступу.

"Мас бути правильно налаштована система стримувань та протуаг, ефективна наглядова рада, яка буде не формально виконувати свої обов'язки, а дійсно слідкуватиме за тим, щоб не було втручання, реагувати на можливий незаконний вплив, гарантувати директору, що ніхто його не зніме з посади, якщо, наприклад, він не підє комуся навустріч і не виконає неформальні прохання", – сказав Токар.

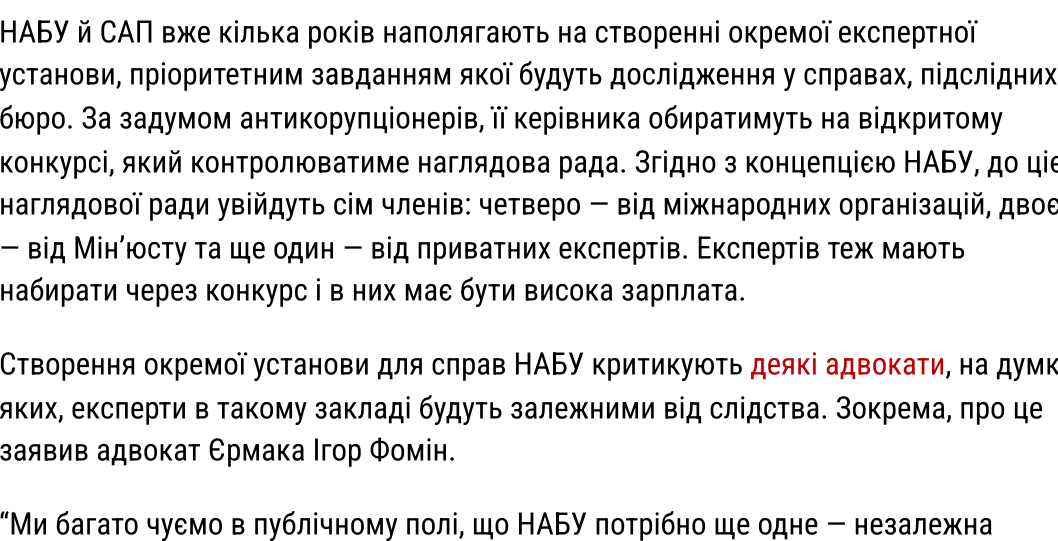
Концепцію НАБУ підтримала виконавча директорка "Конфедерації недержавних судових експертів" Ірина Педь. Вона каже, що теж стигнула з тиском у 2020 році, коли зробила для НАБУ економічну експертизу у справі "Роттердам 1". Вказала, що менеджер енергокомпанії та чиновники завдали державі й споживачам електроенергії збитків на 39 мільярдів гривень. Після цього комісія Мін'юсту кілька разів притягала Педь до дисциплінарної відповідальності й навіть позбавляла ліцензії за однією зі спеціальностей, але експертка домоглася скасування цих рішень у суді.

Педь сказала Суспільному, що як приватна експертка мала б виступати проти створення ще однієї державної установи, яка у довгостроковій перспективі погано впливає на розвиток приватної експертизи. Але, на її думку, в поточних умовах це необхідний крок.

"У ситуації, коли приватні експерти через обмежені ресурси не спроможні забезпечити потреби НАБУ, а держава створює різні витопи інформації та необ'єктивності – можливо, є екстрена необхідність у тому, щоб певна кількість експертів працювала винятково на забезпечення потреб НАБУ", – сказала вона Суспільному.

Водночас Педь визнала, що в експертизах такої установи можливі "когнітивні викривлення", які виникають, коли експерт намагається бути об'єктивним, але підсвідомо прихильний до замовника.

"Але зі своєю досвідку можу сказати, що в нас у жодній експертизі не було ситуацій, коли детективи НАБУ схиляли б нас до якогось необ'єктивного висновку чи підтасування, – каже експертка. – Навпаки, вони були зацікавлені в об'єктивності дослідження. Чи всі такі? Хотілося б сподіватися. Усе буде залежати від поведінки замовника експертизи й культури всередині НАБУ й тієї експертної установи, яка буде створена".

Керівник САП Олександр Клименко (ліворуч) та директор НАБУ Семен Кривонос під час спільного брифінгу. Київ, 12 травня 2026 року. Суспільне Новини/Іван Антленко

Як реагує влада

У листопаді 2025 року НАБУ направило голові Кабміну Юлії Свириденко листа з пропозицією подати законопроект про створення нової установи. Прем'єрка перенаправила звернення до профільного Міністерства юстиції. Представники НАБУ та Мін'юсту уже провели щодо цього кілька нарад.

Заступник керівника юстиції Андрій Гайченко в розмові з Суспільним висловив скепсис щодо аргументів НАБУ. На його думку, експертні установи Мін'юсту ніколи задіє самі роботи для антикорупціонерів і експертів. За очию Гайченка, інші експерти не затягують строків. Це відбувається лише тоді, коли самі детективи ніколи передають їм матеріали для дослідження.

"Експертиза є в нас, і в МВС, і в СБУ. По-друге, давайте зякнемо, чи є претензії, що якусь конкретну експертизу зроблено не так. А може бути так, що підозрюваним буде керівник цієї нової експертної установи? Може. Куди вони поїдуть експертизу?" – сказав Гайченко.

Водночас, за його словами, він не проти того, щоб існувала установка, пріоритетним завданням якої будуть експертизи для НАБУ. Але Мін'юст запропонував не створювати нову організацію, а використати чинну – Науково-дослідний центр незалежних судових експертів, який Мін'юст заступив у 2022 році. Наряді його очолює Андрій Свінцицький, колишній керівник Інституту судових експертиз СБУ. Нещодавно журналістський проєкт **Vihus.info** виступив розслідування про те, що його родина придбала майно на мільйон доларів, попри відсутність офіційних свідоцтв доходів. Міністерство провело внутрішню перевірку й дішло висновку, що офіційні доходи в Свінцицького та його родичів такі ж нульові.

Мін'юст запропонував НАБУ перезапустити керівництво цього центру, переобрати наглядову раду та оголосити конкурс на нового директора. А також визначити, що інститут насамперед займатиметься експертизами в справах НАБУ. Антикорупціонери на це погодяться, але створення не доведеться про подобиці – зокрема, як це має бути закріплено. НАБУ наполягає на ухваленні окремого закону, а Мін'юст вважає, що для початку достатньо їхнього наказу.

"Закон – це надійніша форма регулювання, ніж накази міністерства, – вважає детектив НАБУ Токар. – Наказ законодавство можна змінити за один день. А щоб змінити закон, треба йти до Верховної Ради, збирати голоси, пояснювати, чому щось знову треба змінювати. Тому ми наполягаємо на законодавчо закріплених гарантіях".

Мін'юст запропонував закрити в законі лише те, що буде установка, яка пріоритетно робитиме експертизи для НАБУ. За словами заступника міністра Гайченка, такий законопроект Кабмін уже навть подав у Верховну Раду. Як саме працюватиме установка, Мін'юст хоче прописати лише у своєму наказі. Гайченко, стверджує, що якщо прописати це в законопроекті, депутата за це не проголосують. За його словами, це йому казали самі народці.

"Мені здається, все одно, чи буде регулюватися – наказом чи законом, аби експерти отримували гроші зарплати і які функціональні. Але є однією перспективою подання такого законопроекту, а в Раді? Вони приймають до нуля. Чи готовий я подати свідомо непрохідну історію, щоб просто сказати: "Я своє зробив, даліще займайтеся"? Ні, це не про державу, не про державницьке мислення", – сказав Гайченко.

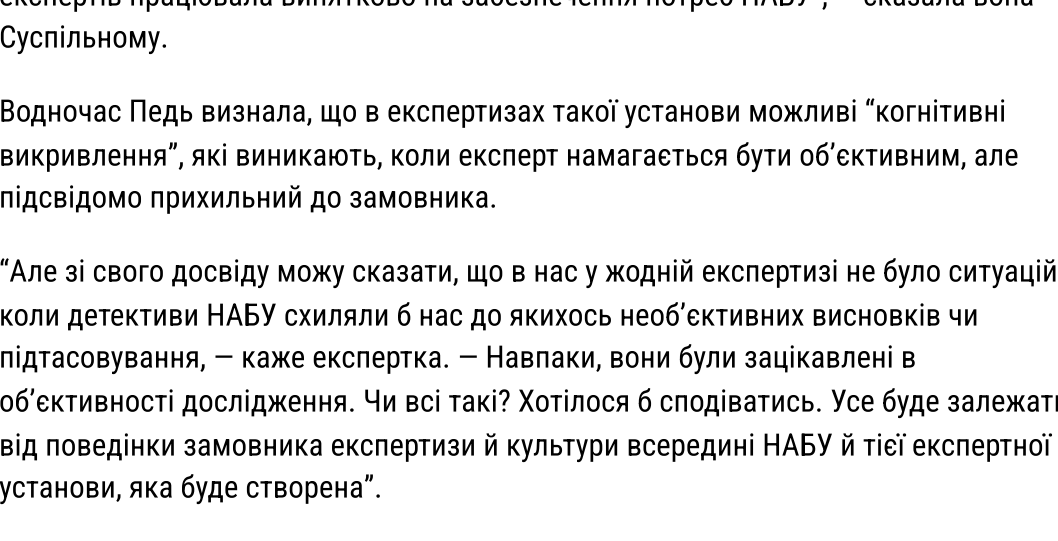
Наразі перемовини між НАБУ та Мін'юстом зайшли в глухий кут. НАБУ наполягає на ухваленні закону. Мін'юст не поступається і пропонує обмежитись наказом. І процес завер.

Автор: Олексій Арунчик

Джерело: СУСПІЛЬНЕ

Like

Tweet

Топ: **Мірадоносники** **Завоювання влади** **НАБУ** **САП**

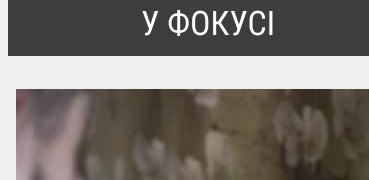
YOU ALSO LIKE...

Заступник комбата б6 ОмБР: По той бік немає людей, ворог гришай за **Гвалтівник Білоус** **Чим закінчуються українські театральні секс-скандали (відео)** **Російське бовенки і сексуальне насильє в концлагері "Ізольція" в Донецьку**

18 Листопада 2024 30 Березня 2025 17 Квітня 2020

У ФОКУСІ

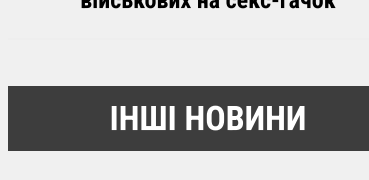
"Єсть людина, в коморі". Як ринуть погляд українських військових на своє тече

ІНШІ НОВИНИ

Як вже 60! Як сьогодні виглядає Ліза Едельштейн, яка ..

ДЕТАЛЬНІЩЕ

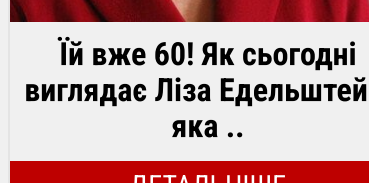
Колісь про неї говорили всі: куди зникла Кейт Аптон ..

ДЕТАЛЬНІЩЕ

А Ми ТУТ ПРИ ЧОМУ? Смертельні випадки за п'ять років від початку та ціна байдужості міжнародного

ДУМКИ ЧИТАЧІВ

Як виглядає українська ТНЛ, що переживає на одні разівку з боку російських захарбів

ФОТОРЕПОРТАЖ

Як виглядає українська ТНЛ, що переживає на одні разівку з боку російських захарбів

НОВИНИ ІТ

Технологія Загрузка...